

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

ДОКЛАД

за първо гласуване

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	653 - 12 - 12
Дата	20 / 09 / 2016 г.

РЧ

18 34

Относно: Законопроект за предоставяне на помощ за изплащане на задължения на "Национална електрическа компания" ЕАД, № 602-01-52, внесен от Министерски съвет на 20 септември 2016г.

На свое извънредно заседание проведено съвместно с Комисията по бюджет и финанси на 20 септември 2016 г., Комисията по енергетика обсъди Законопроект за предоставяне на помощ за изплащане на задължения на "Национална електрическа компания" ЕАД, № 602-01-52, внесен от Министерски съвет на 20 септември 2016г.

На заседанието присъстваха от Министерство на енергетиката: г-жа Теменужка Петкова- министър, г-н Жечо Станков- заместник- министър , г-жа Росица Недялкова- началник на политическия кабинет, г-жа Мирослава Христова – Директор, Дирекция "Правно- нормативна дейност, административно обслужване и човешки ресурси"; от Министерство на финансите: Маринела Петрова – заместник-министър, Диана Драгнева – директор на дирекция „Държавно юрисконсултство” и Николай Павлов – държавен експерт в дирекция „Държавно съкровище”; от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД - Петьо Иванов – изпълнителен директор; от Национална електрическа компания: г-н Петър Илиев - изпълнителен директор и г-жа Марияна Метева- Ръководител управление "Правно".

От страна на вносителя законопроектът беше представен от г-жа Теменужка Петкова- министър на енергетиката, като тя изказа мотивите за необходимостта от приемането му. През 2004 г. Министерският съвет е взел решение по принцип за изграждане на ядрена централа АЕЦ „Белене“. На 29.11.2006 г. НЕК подписва споразумение с "Атомстройекспорт" АД („АСЕ“), с което страните се ангажират да сключат бъдещ договор за инженеринг, доставка и строителство на АЕЦ „Белене“. Срокът за

сключване на договора многократно е удължаван, но договор не е подписан.

На 05.11.2008 г. въпреки, че между НЕК и АСЕ не е налице Договор за ИДС е подписано Допълнение 5 към Споразумението от 29.11.2006 г. за поръчка и производство на оборудването с дълъг цикъл на производство за блокове 1 и 2, възлизащо на стойност 673 932 836 евро. В това допълнение е включено основното оборудване за централата. На 28.11.2008 г. е извършено авансово плащане по Допълнение № 5 от 05.11.2008 г. на стойност 89 409 321 евро. На 29.03.2012 г. Министерският съвет е приел решение № 250/29.03.2012 г., с което отменя решение №259 на МС от 2005 г. за определяне на енергиен обект „Ядрена централа на площадка „Белене“ като обект с национално значение. Със свое решение от 29.03.2012 г. Народното събрание на Република България подкрепя действията на Министерски съвет за прекратяване изграждането на ядрена централа на площадка „Белене“.

Междувременно пред Международния арбитражен съд („МАС“) при Международната търговска камара в Париж („МТК“) е образувано арбитражно дело ICC Case 18086/GZ/МНМ между АСЕ и НЕК във връзка с изграждането на АЕЦ „Белене“. На 14.06.2016 г. МАС при МТК постанови решение по Арбитражното дело („Арбитражното решение“), с което наред с другото осъжда НЕК да заплати на АСЕ дължимите суми за произведеното оборудване съгласно Допълнение 5 от 05.11.2008 г., срещу което НЕК ще придобие собствеността върху произведеното оборудване. С Арбитражното решение МАС осъжда НЕК да заплати на АСЕ сума, както следва: главница към 02.05.2015 г. в размер на 402 903 952 евро; разходи за изграждане към 02.05.2015 г. в размер на 3 052 066 евро; съдебни разноски в размер на 10 663 489 евро; лихва до 01.05.2015 г. в размер на 137 300 449 евро, лихва за периода от 02.05.2015 г. до 19.09.2016 г. в размер на 75 037 639 евро или общо към 19.09.2016 г. дължимата от НЕК сума по арбитражното решение е в размер на 628 957 596 евро.

На проведена на 12.07.2016 г. среща в Москва от АСЕ категорично е заявено, че ще преминат към процедура по принудително изпълнение на арбитражното решение, продажба на оборудването с дълъг цикъл на производство (ОДЦП) или продажба на дълга си, ако от НЕК не се извърши плащане по Решението, било то и частично. Отказът на НЕК да

заплати сумата по Арбитражното решение ще има следните негативни последици:

- Продължаване начисляването на лихви, които да обременяват финансово НЕК (118 млн. лв. на годишна база);
- Възможността АСЕ да пристъпи към запориране на активи/ сметки на НЕК или дори да се опита да инициира производство по несъстоятелност срещу НЕК. Това от своя страна би довело до застрашаване на сигурността на енергийната система в България;
- Производството по несъстоятелност на НЕК ще доведе до предсрочна изискуемост на задълженията на БЕХ към облигационери в размер 1,05 млрд. евро, както и към останалите кредитор на НЕК/БЕХ;
- АСЕ да продаде оборудването предмет на арбитражното решение с цел минимизиране на загубите. Това крие риск от евентуална сделка на цена под справедливата стойност на въпросните активи и в същото време НЕК ще продължи да дължи разликата до присъдените на АСЕ суми.
- Възможността АСЕ да продължи с действията си по нотифицирания инвестиционен спор срещу България.

Към настоящия момент НЕК не разполага с финансов ресурс за заплащане на присъдените суми по Арбитражното решение. В периода 2013-2016 г. БЕХ е емитирал две облигационни емисии на международните капиталови пазари на обща стойност 1,050 млн. евро (2,054 млн. лева) с цел осигуряване на ликвидност за НЕК и намаляване на междуфирмената задлъжнялост в сектор „Енергетика“. Възможностите на БЕХ за привличане на допълнително външно финансиране към настоящия момент са изчерпани. Възможният подход за осигуряване на финансови средства на НЕК за изплащане на дължимите към АСЕ суми е предоставяне на възмездна финансова помощ по реда на чл.109, ал. 4, т. 2 от Закона за публичните финанси чрез бюджета на Министерство на енергетиката, като НЕК не следва да заплаща лихви за ползваната помощ и не следва да предоставя обезпечения. С оглед спазване на правилата за държавните помощи изрично е регламентирано, че помощта може да бъде предоставена само след положително решение от Европейската комисия.

В хода на дискусиите народните представители от различните парламентарни групи изразиха подкрепа за предложения законопроект с изключение на народния представител г-жа Магдалена Ташева. Беше поставен въпроса за визията и развитието на ядрената енергетика, в това число за бъдещето на оборудването и на площадка „Белене“.

След приключване на дискусиата и въз основа на проведеното гласуване, Комисията по енергетика, с 12 гласа „за“, 0 „против“ и 1 глас „въздържал се“ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за предоставяне на помощ за изплащане на задължения на "Национална електрическа компания" ЕАД, № 602-01-52, внесен от Министерски съвет на 20 септември 2016г.

ДЕЛЯН ДОБРЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ

ПО ЕНЕРГЕТИКА